

Л. Д. Федорова

Львівський міський промисловий музей

ЛЬВІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ПРОМИСЛОВИЙ МУЗЕЙ Засн. на поч. 1870-х рр. з ініціативи ремісників та інтелігенції Львова з метою шляхом комплектування і систематизації зразків продукції знач. мист. та наук. цінності сприяти вдосконаленню технологій виготовлення та естетики пром. і ремісн. виробів. Організацією музею опікувалися проф. Львів. політехніки, арх. Ю. Захарієвич (1872 надіслав до міської управи відповідну пропозицію) та політ. діяч, бургомістр Львова Ф. Земляковський. 1873 створ. спец. комітет, який підготував статут музею і почав збирати кошти на його потреби. Перші пожертви зробили: приватні особи – львів. міщанин Ф. Балутівський, князь Л. Сапега, графи В. Дзедушицький і К. Лянцкоронський (див. Лянцкоронські) та ін.; юрид. особи – управа Львова, Галиц. крайова управа, торг. палата, іпотеч. банк, дирекція залізниці. У тому ж році комітет закупив на Всесвіт. виставці у Відні перші предмети для музею (витвори зх.-укр. худож. промисловості) й передав їх разом із рештою зібраних коштів міській управі, яка для розміщення експозицій музею тимчасово виділила будинок міського стрілец. товариства. 1874 відкрито першу експозицію і затв. статут музею. Згідно з його положеннями, для оператив. упр. музеєм нагляд. рада обирала зі свого складу виконав. комітет. Першим головою комітету став Ф. Балутівський, його заст. – Л. Вержбицький, який безпосередньо керував роботою музею. Від 1875 до 1930-х рр. при ньому діяла школа малювання і моделювання для перепідготовки ремісників. 1877 музей розміщено в будинку ратуші (1880 його фонди нарах. понад 10 тис. предметів), 1905 у спеціально побудованому приміщенні (нині у ньому розташ. Національний музей у Львові) відкрито нову експозицію. Співроб. Л. м. п. м. влаштовували виставки, проводили лекції, організовували короткотермінові курси, публікували книги, зокрема ілюстровані (серед них – 10 зошитів «Зразки домашнього промислу селян на Русі» і 2 зошити часопису «Художній промисел»). 1939, після приєднання Зх. України до УРСР, музей націоналізовано і перейменовано у Музей худож. промислу. Його фонди поповнено збірками націоналізов. приват. музеїв і колекцій Любомирських, Дзедушицьких, Лянцкоронських, а також держ. інституцій – міської б-ки ім. Б. Бруніцького, держ. музею ім. Л. Пінінського, публіч. збірки ім. Б. Ожеховича. 1941 у фондах – бл. 22 тис. од. зберігання: вироби худож. промислів, зразки нар. мистецтва, гравюри, літографії, фото, діапозитиви; у

б-ці – понад 5 тис. назв вид. (11 680 прим. книг) тощо. Під час 2-ї світової війни втрачено понад 2300 музей. пам'яток. 1947 експозицію знову відкрито для відвідувачів, 1951 музей разом із Держ. музеєм етнографії АН УРСР (створ. на основі етногр. збірки Музею НТШ) об'єднано в Укр. держ. музей етнографії та худож. промислу АН УРСР (нині МЕХП Інституту народознавства НАНУ).

Фотоілюстрації

Державний архів

ЦДІА України у Львові. Ф. 165, оп. 4, спр. 220.

Рекомендована література

1. Muzea Gminy miasta Lwowa. Lwów, 1929;
2. Гошко Ю. Г. Державний музей етнографії та художнього промислу у Львові (до 100-річчя з дня заснування) // НТЕ. 1974. № 3;
3. Гавриленко В. А. Столетие Государственного музея этнографии и художественного промысла АН УССР // Сов. этнография. 1975. № 2;
4. Музей етнографії та художнього промислу Інституту народознавства НАН України: Путівник. Л., 1996;
5. Голубець М. В. 125 років Міському промисловому музею у Львові // Народозн. зошити. 1999. № 6.

Бібліографічний опис:

Львівський міський промисловий музей / Л. Д. Федорова// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-59650>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).